

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

פירוט הנושאים לשאלון 34262, החל משנה"ל תשפ"ו

30% השלמת 2 יח"ל לנבחני משנה, אקסטרנים ותלמידים ללא ציון מטלת ביצוע

שאלון זה מתבסס על **מגילת העצמאות** ועל חמשת **אשכולות הבחירה**.

אשכולות אלו היוו חלק משאלון 34281 (80%) ואינם חלק משאלון 34271 (70%).

- להלן פירוט הנושאים והעמודים הרלוונטיים בספרי הלימוד המאושרים.

נושא	להיות אזרחים בישראל	ישראל יהודית ודמוקרטית ד. שחר	משטר ופוליטיקה בישראל דיסקין
מגילת העצמאות - הכרות עם תוכן ההכרזה -חלק היסטורי - הצדקות להקמת המדינה - חלק אופרטיבי מעשי -חלק הצהרתי - אופי המדינה -מאפייני מדינה יהודית ודמוקרטית הבאים לידי ביטוי בהכרזה. - ארבע פניות והתחייבויות לגורמים שונים.	11-20	30-41	19-43

1. אשכול העולם היהודי:

נושא ראשי	תתי נושאים / מושגים	להיות אזרחים בישראל	ישראל יהודית ודמוקרטית ד. שחר	משטר ופוליטיקה בישראל דיסקין
דילמות איתן מתמודדות הקהילות מרכיבי הזהות של יהודי התפוצות	זהות אזרחית זהות לאומית זהות דתית	75 -100	98	116-117

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

115	94,97,99	76,77	הגדרה הלכתית, הגדרה עצמית, הגדרה משפטית	מגמות ודמוגרפיה של העם היהודי בעולם: - שאלת מיהו יהודי - זרמים דתיים בעם היהודי
116	143 - 146	79,80	אורתודוקסי קונסרבטיבי רפורמי	
66-67 112-113	142 - 146	484	השסע הדתי	השסע הדתי
112	143-144	94-100	חרדים, דתיים, מסורתיים, חילוניים	תיאור הקבוצות השונות
95	144-146	488-489	הוויכוח על גיוס בחורי ישיבות הוויכוח על המעמד האישי בישראל (נישואין וגרושים) הוויכוח על הכרה בזרמים בישראל (כולל הוויכוח על הגיור) הוויכוח על צביון השבת במרחב הציבורי הוויכוח על החקיקה הדתית	הגורמים לשסע
92-95	145	487-488		

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

99-100				
	135 146	485-486 492 493	הסדרים מקומיים אוטונומיה חינוכית אמנות התארגנויות חברתיות	אתגר החיים המשותפים לשסע הדתי

- נושא הזרמים נלמד תחת נושא מגמות ודמוגרפיה של העם היהודי בעולם, כיון שהם מאפיינים בעיקר את יהודי התפוצות. יחד עם זאת, גם בישראל יש קהילות של התנועה ליהדות מתקדמת (רפורמים) ושל התנועה המסורתית (קונסרבטיבים)

2. תקשורת ופוליטיקה בישראל:

נושא ראשי	מושגים	להיות אזרחים בישראל / משרד החינוך	ישראל יהודית ודמוקרטית / דוד שחר	משרד ופוליטיקה בישראל / אברהם דיסקין
התנגשות בין חופש הביטוי וזכות הציבור לדעת לזכויות אחרות	חופש הביטוי, זכות הציבור לדעת, חופש המידע	444	227-228 456	272-273
תפקידי התקשורת	תפקידי התקשורת- פיקוח (מנגנון פיקוח וביקורת לא פורמאלי), מתן במה, דיווח עובדתי, פרשנות, תעמולת בחירות, תיווך בין	446	453 456-457 460-462	272-274

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

273	461-458		השלטון לציבור, סוציאליזציה, בידור.	
		447	מדווחת, מעורבת.	תפיסות לגבי תפקיד העיתונות-
273	458-459 455	448-449	חוק העונשין, צו איסור פרסום, חוק הבחירות (תעמולה), תקנות הגנה- צמורה צבאית. אתיקה עיתונאית, אילוצים פוליטיים בעלות פרטית על כלי התקשורת עמדות פוליטיות של עורכי כלי תקשורת.	אמצעים המגבילים את עצמאותה של התקשורת
273-274		450-452	תקשורת גלובלית, מעורבות בית המשפט, חיסיון עיתונאי, חוק נגד בעלות צולבת, מועצת העיתונות, חוק השידור הציבורי ריבוי מקורות מידע בעלי אופי פלורליסטי- שידור מסחרי, אינטרנט ורשתות החברתיות	אמצעים המאפשרים עצמאות של התקשורת:
		447	קביעת סדר יום, הבניית המציאות	כוחם של אמצעי התקשורת

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

		445	תקשורת המונים: מאפיינים ומקורות מידע	ציבורות מידע פתוחים
--	--	-----	--------------------------------------	---------------------

- המושג פקודת העיתונות ירד בשל ביטול החוק בשנת 2017

3. שיטת בחירות ומפלגות:

נושא ראשי	מושגים	להיות אזרחים בישראל	ישראל יהודית ודמוקרטית ד. שחר	משטר ופוליטיקה בישראל דיסקין
שיטות ממשל	פרלמנטרי נשיאותי מעורב יתרונות של כל אחת מהשיטות	141-143	180-181	170-171
שיטות בחירות	שיטה רובית-אישית-אזורית שיטה היחסית-רשימתית - ארצית השוואה -לשיטה היחסית-רשימתית -ארצית -יתרונות וחסרונות של שתי השיטות אחוז החסימה כולל יתרונות וחסרונות	146-148 332 333 334	185-188 355	144-148 227 224-225

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

207	343-344	342	תפקידי המפלגות	המערכת המפלגתית
			מערכת דו מפלגתית ורב מפלגתית	
		345		מפת המפלגות בישראל
		341		
179	347-348		האידיאולוגיה בתחומי: רצף חוץ ובטחון, רצף כלכלי-חברתי, רצף דת ומדינה, רצף בזהות היהודית של המדינה.	שיטות לגיבוש רשימת מועמדים
260-266		346		
227-228				
	349		מנהיג גוף בוחר פריימריז-כולל יתרונות וחסרונות	
	377	364	תהליך כינון ממשלה הסכם קואליציוני	כינון ממשלה והקשיים בהרכבת ממשלה
	377	364- 366	ממשלה קואליציונית קואליציה צרה (כולל יתרונות וחסרונות) קואליציה רחבה (כולל יתרונות וחסרונות) ממשלת אחדות לאומית קואליציית מיעוט	סוגי ממשלות קואליציוניות

4. מעורבות אזרחים ופיקוח על רשויות השלטון:

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

נושא ראשי	מושגים	להיות אזרחים בישראל	ישראל יהודית ודמוקרטית ד. שחר	משטר ופוליטיקה בישראל דיסקין
מעורבות פוליטית של האזרחים	קבוצות אינטרס/לחץ : ארגונים חוץ ממשלתיים תקשורת	347	342	274-277
		422	182-183	
		423		277-278
פיקוח וביקורת על רשויות השלטון	מבקר המדינה - תפקידים סמכויות ודרכי פעולה יעילות הביקורת של מבקר המדינה	417-419	443-446 289-290	256-258
		418	290-446-447	
	נציב תלונות הציבור	420	450-451	275
	ועדת חקירה ממלכתית	421	450 370-371	
	היועץ המשפטי לממשלה- תפקידים ודרכי פעולה הגישות ביחס לסמכויות היועץ המשפטי	377-381	290 390	258-259

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

272-274	286 460-461	423	תקשורת	
---------	----------------	-----	--------	--

5. אשכול רשויות מקומיות:

נושא ראשי	מושגים	להיות אזרחים בישראל	ישראל יהודית ודמוקרטית שחר	משטר ופוליטיקה בישראל דיסקין
חלוקת התפקידים והסמכויות בין השלטון המרכזי והמקומי	תפקידים וסמכויות הרשות המקומית	385-387	423	255
	מקורות ההכנסה של הרשות המקומית	389-390		
	מנגנוני פיקוח וביקורת על הרשות המקומית		425-426	
	קשיים בניהול הרשויות המקומיות	392		
ועדה קרואה מודל השליטה מהמרכז (ריכוזי) (כולל יתרונות וביטויים)	ועדה קרואה	392	421	
	מודל השליטה מהמרכז (ריכוזי) (כולל יתרונות וביטויים)	389-390		
	מודל האוטונומיה המקומית (ביזורי) (כולל יתרונות וביטויים)	395-396		
		397-398		

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

		393-394		
255	427-428	391	מבנה הרשויות המקומיות סמכויות של ראש הרשות ומועצת הרשות מרכז השלטון המקומי הוועד הארצי של ראשי המועצות הערביות	
		399		
		399		
255	428-429	390-391	שיטת הבחירות לרשות המקומית בחירת ראש הרשות בחירת מועצת הרשות	